

BERGXX19

Ø|ÖRESUND

úterý 10. prosince 2019

19:30

Anežský klášter

Jesper Nordin

Pendants I–III / česká premiéra

Ian Mikyska

Nehybnost (Malostranská ticha) / světová premiéra

--- přestávka ---

Bent Sørensen

Pantomime – Papillons / česká premiéra

Stanislav Gallin – klavír

Peter Vrábel – dirigent

Orchestr BERG

Markéta Janoušková, Anna Romanovská Fliegerová – housle, Martin Adamovič – viola, Helena Velická – violoncello, Jan Kořínek – kontrabas, Zuzana Bandúrová – flétny, Anna Škrepťáčová – hoboj, Renata Raková – klarinety, Lukáš Svoboda – fagot, Barbora Šimůnková – horna, Martin Opršál – bicí nástroje

Jiří Lukeš – elektronika, Eliška Bejčková – sound design, Jan Komárek – light design

ÖRESUND, v dánštině **ØRESUND**, je úžina v Baltském moři, která odděluje Švédsko a Dánsko. Na jedné straně leží švédské město Malmö, na straně druhé se nachází hlavní město dánského království Kodaň. Od 1. července 2000 spojuje oba břehy dvoupodlažní 8 km dlouhý most pro automobilovou a železniční dopravu. Celková vzdálenost mezi oběma městy je 16 km a kromě mostu cesta vede přes umělý ostrov a tunelem.

Švédský skladatel **Jesper Nordin** [*1971], žák mimo jiné i dánského skladatele Benta Sørensen, si v posledních letech získává mezinárodní pozornost. V jeho hudbě můžeme slyšet ozvěny tradiční švédské lidové hudby i rocku, používá také prvky improvizace. Absolvoval stáže v pařížském institutu IRCAM a v obdobném institutu CCRMA při Stanfordově univerzitě v USA, kde se zabýval výzkumem v oblasti elektroakustické hudby. Díky tomu je přirozenou součástí jeho hudby i elektronika. Jeho díla uvádějí jak velké orchestry (Orchestre Philharmonique de Radio France, BBC Scottish Symphony Orchestra, Sinfonieorchester Basel, symfonické orchestry finského a švédského rozhlasu ad.), tak ansámby specializované na současnou hudbu (ensemble recherche, Asko/Schönberg Ensemble, Ensemble Itinéraire, Talea Ensemble, Diotima Quartet...). Získal nejprestižnější švédskou cenu v oblasti skladby (Christ Johnson Musik Pris), ocenění v mezinárodní rozhlasové soutěži Rostrum, byl rezidenčním skladatelem Švédského rozhlasu (2004–2006). Velký úspěch zaznamenaly jeho aplikace a software Gestrument, s jejichž pomocí je možné pouhým dotekem prstu vytvářet zvukové světy různých stylů od techna po jazzovou improvizaci.

www.jespernordin.com

Hlavní hudební materiál trilogie **Pendants** [z francouzštiny; pendant = visící] vychází ze zvonečků zavěšených vzadu za orchestrem, nahodilých rytmů vytvořených gumovými míčky, které jsou připevněny k velkému bubnu, a pohybů mé vlastní ruky. Intenzivně jsem se zabýval improvizacemi a hraním na nástroj, který jsem vytvořil spojením grafického tabletu Wacom a počítače. Naprogramoval jsem prostředí, v němž mohu ovládat harmonickou a rytmickou strukturu a pak – za pomoci pohybů grafického pera na tabletu – si mohu

v rámci tohoto prostředí volně hrát. Vždy jsem hledal kontrolovanou volnost a snažil se nejrůznějšími způsoby využívat improvizaci, a toto je pro mne ten nejdokonalejší nástroj.

Jesper Nordin

Skladba pro ansámbl a živou elektroniku má tři části, Pendant I, Pendant II a Pendant III, které se dají uvádět i samostatně. Může se doplnit i videem, které jsme se ale z uměleckých důvodů rozhodli nevyužít. Celá trilogie vznikla za podpory Concerts Sweden na objednávku pro ansámbl Itinéraire, spolupracovali na ní výzkumné studio Art Zoyd a Carl Faia. Premiéra se uskutečnila 28. dubna 2009 v Paříži, dirigoval Dominique Dournaud.

Ian Mikyska [*1994] je skladatel pohybující se především na okrajích hudby: zvuk často spojuje s obrazem, textem, performancí; tvoří instalace, videa, knihy i divadelní představení. Absolvoval studium kompozice na Guildhall School of Music and Drama v Londýně (u Jamese Weekse) a také stáže na Universität der Künste v Berlíně a v Centru audiovizuálních studií FAMU. V současnosti studuje režii alternativního a loutkového divadla na pražské DAMU (magisterský stupeň u Jiřího Havelky). Spoluzaložil improvizální ansámbl Stratocluster. V roce 2016

vydal sbírku tichých zvukových básní Partitury pro čtenáře. Působí také jako překladatel z češtiny do angličtiny a zástupce šéfredaktora časopisu Czech Music Quarterly. Pro Orchestr BERG již letos vytvořil krátkou skladbu ke znějící zkoušce sirén (1. květen, Park Albertov).

www.ianmikyska.com

Nehybnost (Malostranská ticha) / 2019

Přechod z pohybu do nehybnosti. Ticho terénní nahrávky, ticho digitální, elektromagnetické, koncertní, dirigované a nehybné. Chůze a setrvání. Rozdíl mezi tím udělat pauzu a přestat. Základ skladby tvoří dvě terénní nahrávky pořízené za chůze. Obě začínají na Malostranském náměstí. Jedna končí u vzduchotechnické komory Muzea Kampa a druhá na úpatí Petřína za německým velvyslanectvím. Určí průběh celé skladby: jednak plynulým přechodem z hluku do ticha, druhak zpomalujícím se rytmem chůze, které tvoří základ i pro tempo skladby. V elektronickém doprovodu jsou dále použity krátké nahrávky dalších objektů a nahrávky elektronických přístrojů, jejichž zvuk je pro nás běžně neslyšitelný, ale lze jim naslouchat pomocí elektromagnetických snímačů (v tomto případě použitím modelu Elektroslych Mini City z dílny firmy LOM).

Ian Mikyska

Bent Sørensen [*1958] je žákem Iba Nørholma a Pera Nørgårda, skladbu začal studovat poměrně pozdě, až ve 25 letech. Předtím se věnoval lidové hudbě, jejíž tiché ozvěny jsou v jeho díle slyšet dodnes. Na mezinárodní scénu pronikl díky Arditti Quartetu, které v roce 1990 nahrálo jeho kvartety (Alman, Adieu, Angel's Music) z let 1986–1988, tedy z dob studií. V 90. letech vytvořil řadu symfonických děl, mimo jiné kantátu The Echoing Garden nebo doposud jedinou symfonii. Za zmínku stojí také spolupráce s dánským dramatikem Peterem

Asmussenem, jejímž výsledkem je opera Under the Sky, premiérována v Dánském královském divadle (2003), nebo skladba Sounds Like You (2008) pro symfonický orchestr a herce, která poprvé zazněla na významném Bergen International Festival. Tento festival objednal také symfonické dílo Exit Music (2007) nebo dnes uváděnou kompozici Pantomime – Papillons (2016). Tvořil na objednávku významných ansámbků nebo sólistů, koncert Birds and Bells (1996) vznikl pro skladatele a trombonistu Christiana Lindberga, koncert La Mattina (2009) pro klavíristu Leifa Ove Andsnese, pro francouzský Ensemble intercontemporain napsal Tunnels de Lumière (2010). Řadu let učil skladbu na Královské dánské hudební akademii v Kodani, od roku 2008 je hostujícím profesorem na Royal Academy of Music v Londýně. V roce 2014 byl zvolen předsedou Dánské společnosti skladatelů. Dodnes používá tužku a papír a naopak nepoužívá elektroniku. V roce 2018 získal Grawemeyerovu cenu za kompozici L'Isola della Città pro klavírní trio a orchestr.

ZAJÍMAVOST – výslovnost specifických dánských samohlásek

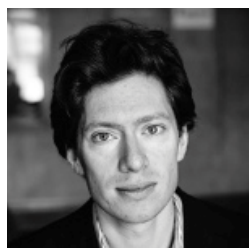
ø = ö [Sørensen se tedy čte Sörensén]

å = ó [Nørgård se tedy čte Nörgórd]

Skladba **Pantomime – Papillons** [2014] pro klavír a ansámbl je součástí trilogie Papillons. Dalšími díly cyklu jsou Rosenbad pro klavírní kvinteto [2013] a Mignon pro klavír a smyčcový orchestr [2014]. Ve všech třech skladbách je naprosto stejný part pro klavír, jiná je hudba, která klavíristu obklopuje, a pořadí jednotlivých sedmi částí. Vnímám to jako inspiraci filmem. Dalo by se říct, že jde o stejný příběh (klavírní part), vyprávěný třemi různými způsoby, a zároveň o tři různé příběhy vyprávěné stejným člověkem (klavíristou). Pantomime je plná příběhů beze slov – jsou nejen v jednotlivých částech, ale probíhají i celou skladbou. Jako obvykle mne název napadl v tu chvíli, kdy jsem začal komponovat. Když klavír na začátku hraje melodie do zvuku smyčců, viděl jsem okamžitě obraz němých filmů a pantomimy.

Bent Sørensen

Pantomime společně objednali Esbjerg Ensembl a Bergen Festspillene [Bergen International Festival]. Dílo je věnováno klavíristce Katrine Gislinge a Esbjerg Ensemble, kteří je uvedli ve světové premiéře 23. května 2016 v norském Bergenu.

Stanislav Gallin [*1981] vystudoval hudební gymnázium v Petrohradě [prof. Vladimír Mischouk], studium na Akademii múzických umění v Praze [prof. Peter Toperczer] absolvoval Čajkovského klavírním koncertem ve Dvořákově síni Rudolfiny. V roce 2012 ukončil doktorandské studium na VŠMU v Bratislavě [doc. Elena Händler]. Zúčastnil se čtveřech mistrovských kurzů, studoval tak u Lazara Bermána, Eugena Indjice, Avo Kouyoumjiana, Pierra Jasmina a dalších. Absolvoval také studijní pobyt na Mozarteu v Salcburku [prof. Peter Lang]. Stanislav Gallin je zakládajícím členem Orbis Tria, které se během roku 2009 zařadilo mezi nejúspěšnější evropské soubory své generace, když se stalo laureátem celkem čtyř mezinárodních soutěží. Jako sólista se představil s orchestrem Petrohradské filharmonie, Petrohradským rozhlasovým orchestrem, Symfonickým orchestrem Bruna Waltera, Moravskou filharmonií Olomouc ad. Spolupracoval s dirigenty Jackem Martinem Händlerem, Jakubem Hrušou, Alexejem Anikhanovem a s Peterem Vrábelem. Je vyhledávaným komorním hráčem, vystoupil na koncertech nejen v České republice a v Rusku, ale i v dalších evropských zemích, v USA, Asii i v Africe. Od roku 2009 působí na pražské Akademii múzických umění jako odborný asistent na katedře klavírní spolupráce.

Peter Vrábel je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil Orchestr BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes tento orchestr oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Za svoji práci s Orchestrem BERG získal v roce 2010 od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby.

Orchestr BERG je špičkové těleso, které již řadu let přináší svěží vítr na českou hudební scénu – uvádí inovativní a zároveň divácky atraktivní projekty kombinující současnou hudbu s tancem, filmem, divadlem, projekcemi apod. Vystupuje často mimo tradiční koncertní sály. Orchestr BERG je jediným českým orchestrem, který pravidelně objednává a ve světových premiérách na svých akcích uvádí novinky českých skladatelů především mladé generace. Má tak na svém kontě již více než stovku světových premiér. V českých premiérách také představuje tvorbu těch nejvýznamnějších zahraničních skladatelů, mimo jiné i hudební divadlo Schwarz auf Weiss Heinerja Goebbelse, hudebně filmový kus Up-close Michela van der Aa, unikátní celovečerní kompozici In vain Georga Friedricha Haase nebo legendární dílo Györgye Ligetiho Poème symphonique pro 100 metronomů. Orchestr BERG uvedl celou řadu vlastních originálních projektů, například ve spolupráci s tanečnicí 420PEOPLE, režisérkou Petrou Tejnorovou, choreografkou Mirkou Eliášovou nebo režisérským duem SKUTR. Spolupracuje také s nejvýznamnějšími českými kulturními organizacemi, mezi nimiž jsou například Národní divadlo, Židovské muzeum v Praze, Centrum současného umění DOX, festivaly Struny podzimu, Pražské jaro, Hudební fórum Hradec Králové ad. Věnuje se i edukativním projektům.

www.berg.cz

BERG OS20

2020 = 20. NAROZENINOVÁ SEZÓNA ORCHESTRU BERG
PŘEHLED AKCÍ NA WEBU

ABONENTNÍ VSTUPENKY JSOU JIŽ V PRODEJI
DARUJTE SOBĚ NEBO SVÝM BLÍZKÝM ZÁŽITKY NA CELÝ PŘÍŠTÍ ROK!

A NAVÍC ZÍSKÁTE SPOUSTU VÝHOD...

- 8 večerů za cenu 6 [abonentka pro dva] nebo 7 [pro jednoho]
- rezervovaná místa
- poukázky pro přátele
- Nemůžete dorazit? Vrátime Vám až dvakrát za sezónu 50% z ceny vstupného!

DO 16. PROSINCE S VÁNOČNÍM DÁRKEM

... poukázky na vstupenky do Studia Hrdinů / 2CD s hudbou současných českých skladatelů

A NĚCO NAVÍC!

Chcete s námi dvacátou sezónu oslavit intenzivněji?

Nebo nám prostě jen dát dárek?

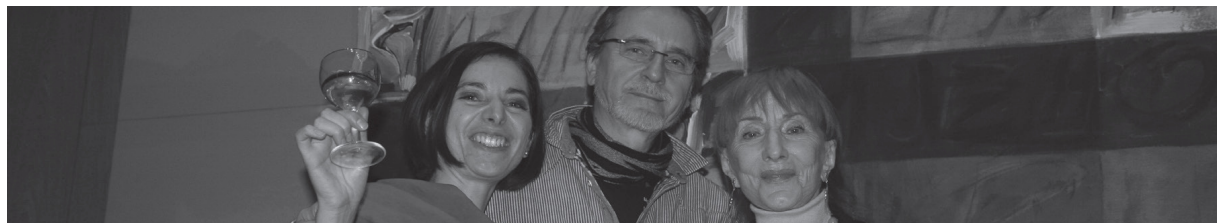
Staňte se členy KLUBERGU!

Získáte báječný pocit, že přispíváte ke vzniku nových skladeb! Díky Vám se Orchester BERG stane také o něco méně závislý na veřejných zdrojích. A navíc Vás pozveme například na letní klubové akce, kde se potkáte se skladateli i hudebníky!

Členství od ledna do prosince 2020 vyjde na 1 476 Kč, pro dva je to 2 808 Kč. Nebo nám můžete každý měsíc posílat 123 Kč / 234 Kč.

ZAJÍMAVOST

Víte, že i kdybychom vyprodali sál jen vstupenkami za plnou cenu tří stokorun, činí příspěvek z grantů a dotací na každou z nich obvykle 600 – 700 Kč?

přípitek členům KLUBERGU po představení M IS FOR...
Eva Kesslová [Orchester BERG], choreograf Jiří Kylián a patronka KLUBERGU Soňa Červená

FANDÍTE NÁM? STAŇTE SE ČLENY KLUBERGU!

Chcete podpořit jedinečné projekty z oblasti nového umění?

Zajímá Vás, co se v BERGU chystá, a chcete u toho být jako první?

PŘIDEJTE SE!

Patronkou KLUBERGU je paní Soňa Červená, herečka a zpěvačka.

Měsíční členský příspěvek: 123 Kč [jednotlivec] / 234 Kč [ve dvou]

ČLENOVÉ KLUBERGU VZKAZUJÍ

„Jste úžasní, jak se neustále zdokonalujete a vymýšlíte nové a nové nápady!!! Gratuluji, obdivuji a držím palce:-)!!!!“ Martina B.

„Držím palce do další činnosti, obdivuji koncepci a koncerty se mi moc líbí.“ Jana M.

DĚKUJEME VŠEM ZA PODPORU!

Více informací: www.kluberg.cz.

Obrátit se můžete také na Evu Kesslovou – T: 604 205 937, E: kluberg@berg.cz

DĚKUJEME TĚM, KTEŘÍ NÁM POMÁHAJÍ!

DÁRCI: RNDr. Ondřej Jäger, Ing. Tibor Lopusan, Vlasta Plocková, Eva a Norman Ridenourovi, Petr Somol, manželé Špirkovi

KLUBERG (klub dárců Orchestru BERG)

Martina & Radvan Bahbouhovi, Eva Bendová, Soňa Červená, Nevelina Dodovová, Hana Dvořáková, Václav Eis, Lucie Chrápavá, Karel Jadrný & Krystyna Krauze, Světlana & Ondřej Jägerovi, Adéla Kovářová, Rudolf Kryl, Jiří Kubíček [ve dvou], Rudolf Leška [ve dvou], Jiří Malíř, Jana Maříková, Jáchym Novotný, Vlasta Plocková, Petr Somol, Ivan Studený, Kristián Suda, Kateřina Svatoňová, Ing. Tomáš Svatoň, Eva & Ivan Špirkovi, Danilo Tuzar, Vladislava & Martin Valchářovi, Zuzana Zubercová a jeden anonymní člen

ANDĚLÉ (dobrovolníci)

Věra Babišová, Radvan Bahbouh, Eva a Tonda Blomannovi, Jan Brázda, AK Anna Císařová & Peter Babiš, Martina Čápková, manželé Činčerovi, Dominik Dvořák, Josef Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Jiří Hajdyla, Ondřej Holas, Pavel Hons, Aleš Janíček, Tomáš Jindříšek, Martina Kaňková, Jitka Kloučková, Adam Kneblík, Šimon Kočí, Ivana Kolářová, Johana Kratochvílová, Drahoslava Krnáčková, Petr Kubík, Maja Madárová, Daniel Mikolášek, Alena Miltová, Pavel Moc, Ester Nemjóová, Martin Pavala, Michal Pečeňa, Kateřina Plevová, Eva Ridenourová, Michael Romanovský, Majka Semotánová, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Jonáš Starý, Barbora Šlosárková, Lukáš Trnka, Pavel Trnka, Jan Trojan, Pavel Trojan Jr., Michaela Volfová, David Zábranský a Jan Zázvůrek...

PODPOŘILI

Ministerstvo kultury ČR, Hlavní město Praha, Nadační fond Avast, Praha 1, Partnerství OSA Hlavní město Praha přispělo na aktivity Orchestru BERG v roce 2019 částkou 400 000 Kč.

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Český rozhlas, HISvoice, Harmonie

Děkujeme kreativní agentuře Brainz.cz za vizuální styl.

texty: Eva Kesslová

korektura: PhDr. Alena Miltová

fotografie: Tomáš Vodňanský [Mikyska], Freddie Sandström [Nordin], Lars Skaaning [Sørensen], Vojtěch Havlík [Gallin], Karel Šuster [Vrábel], Pavel Hejný [BERG]